

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Augusztus 18.

Zombor, 1905. aug. 17.

A magyar embernek a soraink élére irt dátum évtizedek óta ünnepe és pedig olyan ünnepe, amelyet őszinte lelkességgel és igaz szeretettel szokott megülni. Ez a nap ugyanis a koronás magyar király, I. Ferenc József születésének évfordulója.

A magyar ember előtt a korona szent; a korona viselője, a király személye szent és sérthetetlen; az első ember a király. Minden szép és jó érzés, a mely a magyar szívet és lelket jellemzi, a hazaszeretet mellett kifejeződik a királyhűségben. Mert a magyar ember a hazáért és a királyért mindenét feláldozza: vagyonát, szeretteit és az életét is.

Évezredes tradíció ez, amelyhez a magyar minden küzdelme és szenvedése dacára is hű maradt.

A király idején születésnapjának évfordulója szomorú viszonyok között köszöntött be. Nehéz politikai válság dül az országban; a nemzet és király között az áldásos egyetértés meg van szakítva. Törvénytelen állapotban sany-

lódik az ország, anyagi és erkölcsi romlás felé sodortatva.

Meg vagyunk azonban arról győződve, hogy a mai szomorú politikai viszonyok között is a király születésnapja ép olyan kedves ünnepe a magyarnak, mint a békés időben. Csak az a különbség, hogy most ez a nap nemcsak zavartalan örömmünnep; ezt a napot a mostani viszonyok egy szebb, egy jobb jövő határjelzőjének avatják fel, kell, hogy annak felavassák. Mert ez a nap, amelyen király és nemzet az Isten házában egybeolvad, igen alkalmas arra, hogy a törvényhozás két faktora minden körülményt újlag és újlag lelkiismeretesen fontoljon meg s azután készítse elő a boldogabb jövőt biztosító kibontakozást.

Ezen a napon a király az Isten házába járul és hálaimát mond, hogy az Ég megtartotta uralkodói gondjai közepette; és a hálaima kiegészítéseként imádkozik a jó uralkodó az ő alattvalóiért és a népei boldogságáért. Viszont a magyarság ezrei is elzarándokolnak a templomba és imádkoznak uralkodójukért. Mikor így az uralkodó és a nép

szíve ezen a napon imában egybeforr, nem kell-e újra átgondolni azt a veszedelmet, a melylyel a mai viszonyok fenyegetnek.

A magyar nemzet ezer év alatt eleget szenvedett, eleget küzdött. Itt az ideje, hogy végre teljes legyen az egyetértés, teljes legyen a béke.

Ennek a teljes egyetértésnek és teljes békének legyen a kiindulási pontja az az érzés, amely augusztus 18-án a nemzet és király szívet betölti. S ha úgy lesz, ez a nap ezentúl még szebb, még kedvesebb ünnepe lesz a magyarnak.

Lesz még egyszer ünnep a világon.

Dalos nemzetem halhatatlan szellemű dalosának Petőfi Sándornak teteme immár 56 esztendeje porladozik a fehér-egyházai csatatér bizonytalan helyén. Az énekesek énekesének minden év július 31-én csak itt-ott szentelnek egy-egy emlékűnnepélyt; abban az országban, hol a lánglelkű költő szaván egy nemzet lelkesült, ahol a magasztos lélek isteni hangu leggyönyörűbb birája, be-

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Egy öreg koldúsról.

Nagyúri emberek tán nem is szeretnek, Csak egy éhes koldús, csak egy fázó gyermek. Ha nincsen garasom, mit megosszak véle, Csak azt mondom: Bácsi az Isten nevébe Jöjjön máskor.

S az öreg bekocog másik péntek este: Adjon lelkem, adjon az Isten megáldja, Nézze magam vagyok, kicsi unokámat A hideg úgy rázza . . . magam vagyok, lássa Nincsen senkim.

S megered a könnyű két fakó szeméből, Ráhull a kezére, öreg kalapjára, Nem is veszi észre, — tele van színültig S mennyire örül majd kicsi unokája, Ha ezt mind meglátja.

Csak mikor azt mondom: nézze bácsi, nézze, Nem hiába kéri, irgalmas az Isten,

Meggyógyul a kis lány, itt az ezerjőfü, Ez a kötött kendő s egy kis meleg étel — Ő csak azt motyogja reszkető ajakkal: Áldja meg az Isten mind a két kezével, Segit a szegényen!

Most, hogy elkerültem, van egy másfél éve, A jó öreg koldús minden péntek este Szobám ablakában megáll úgy mint régen S imádkozik érttem.

Az édes anyámat elkérdezi százszor: Hogyan megy a dolga idegen világba? Nincs valami baja az édes lelkemnek? Mert rosszat álmodtam felőle ez éjjel . . . S imádkozik érttem.

Dr. Radványó Ruttkay Emma.

De szép a katonaélet.

Ha azt akarom, hogy az udvaromon ne nőjön meg a burján, a kankalin, meg az árva csalán, keserű lapu, meg más, gazda hirtét rontó paréjok, füvek, hát magamhoz esődítek egy-pár kis gyereket, akik egyébként nekem jó barátaim. Helytelenül mondtam;

dehogya is csődítem. Mindig sompolyog utánam az utcán egynéhány, ha barátságos arccal fogadom és a kávéim terhére elcsent fehér cukorral megkinálom őket, rajban sorakoznak utánam. Akinek meg barackot nyomok a fejére, az egész bizalmas, kikérdezi a házam rendjét, a néni állapotját, meg vajjon fel lehetne-e most ülni a Neró kutyám hátára. Beszéd közben úgy követnek, hogy egyszerre otthon is vagyunk unalom nélkül.

— No fiúk! álljatok sorba. Nesze neked is egy kukorica kóró, neked is Esős Paja, Hidas János, Szentpéteri Matyi, nesztek nektek is kicsinyek.

Ezek a lapuk itt, amelyek úgy lehajjták széles leveleiket, tudjátok: kinaiak lesznek. Mert azoknak is akkurat úgy áll a bajuszuk. Amott azok törökök, amiből a legtöbb van, legyen?

— Muszka, muszka — zengik kórusban.

— Jól van. Azok a muszka lesznek.

— De ti mik lesztek?

— Magyarok! — kiabálják nagy erővel, hogy a szemük ég belé.

— Negyvennyolcasok?

— Azok, azok; persze, hogy azok.

töltötte a hegyet, a völgyet, ki a magyaros érzés szent hevületében megnyországnak tudta festeni az Alföldet, hol hosszú gému kutnál deelt a gúlya s a pásztor esti imádsága helyett is Petőfi nótájával aludt el.

A bérces Felföld tarka szőnyegű gyepjét, a fenyvesekben fészkelő énekesek hangját ő tudta a magyar népnek tetszően leírni és az ő hangja rázta fel a szunnyadó nemzetet, amikor a diák otthagya az iskola padokat, édes apa a gyermekeit, vőlegény a menyasszonyát és kardot fogtak a hazáért.

A világ legtarkább, legeredetibb, legtüzesebb és a viharokkal bátran szembe szálló hadsereg az ő költeményeire toborzódott össze, pedig bölcsőjét nem selymes szobában ringatták, de ha kellett, a kiskőrösi mészáros fia: egy egész nemzettel tudott beszélni.

A magyar nyelv fenséges kifejezésével egy új világot teremtett s a külföldön is kezdték észrevenni, hogy a magyarok nyelve nem a piaci ponyván elégül ki, hogy ennek a népnek faji tulajdonságai nagyok, érdemre méltók. Multja egyenes mint az igazság, melyért nem szégyenkezhetik, hite szilárd mint a hegláncba kapaszkodó kőszirt, erkölcsese határozott és tiszta, mint a felhőtlen égen a felkelő nap, melyet senki le nem gázolhat és nyelve égbe hatol: mert költői nyelvén a hazafiasság és a szerelem költészetében tud simán beszélni, mint az erdők mélyén csöndesen folyó patak, tud erős lenni, mint az esőzárporban félelmetesen dörgő vihar menykőcsapása.

Petőfi mint egy új meteor tűnt fel a magyar irodalom egén. A magyar népelet legspecifikusabb kifejezője ő volt. Rövid költői működésével az új magyar

irodalmat a művelt nemzetek előtt oly hatalmassá tette, hogy minden művelt nemzet elismeri a magyar irodalom hírnevét. Ő előtte a latin és a német irodalom ontotta a rapszodikus zengeményeket s mihelyt Petőfi a költészet terére lépett, a magyar nép rögtön megérezte, hogy Petőfi költészete kell neki, mert ez fejezi ki a magyar nép sajátos életét a leghivebben, a legigazabban.

Az ő isteni tehetsége, az ő páratlan eredetisége egy csapásra új iskolát teremtett, bár minden zeg-zugban akadt egy-egy Petőfi másoló, de azért a mai fejlett korban sincs poéta, aki korára oly hatással volna, mint ahogy azt az egyszerű vándorszínész megtudta tenni: költészetével.

Miért van ez így, kutatjuk, keressük. Megtiszteljük Endrődi Sándort, Ábrányi Emilt, Szabolcska Mihályt, Pósa Lajost, meg azt a sok jelest, akik a mának dolgoznak s azt látjuk, hogy a kitűnő poéták felényi hatással sem irnak, jólehet egyik-másik verskötet olyan szép, mint a gyönyörű imakönyv.

Mi úgy találjuk, hogy irodalmunkba szinte betolakodik a külföldi kokotteria. A sikamlós szindaraboknak nagyobb keletje van, mint Jókai regényeinek, vagy Petőfi verseinek és a most élő költők verseit csak egyes lapok tárcarovataiból ismeri a publikum s azt se élvezi: mert a napisajtó szenzációira éhes ma a közönség, amit a lapokban mihamarább meg is talál az olvasó.

Más ma az izlés, mint régebben. És a magyar publikum nagy baja: hogy könyveket nem vásárol, irodalmi igényeit a hírlapokból elégíti ki.

A főváros rohamosan fejlődő sajtója is új irányt teremtett, elég rosszul céhbeli társasággá tömörült és a pajtás-

kodás révén agyba-főbe dicsérték a kapaszkodó epigonokat is, kiken a közönség csalódott és így lett a közönség tartózkodó. Nem mer bizalmat adni annak sem, aki igazán tehetséggel lép az írói pályára.

Főleg a vidéki írók érzik ezt leginkább. Micsoda canossai utat kell megjárni annak, aki nevét ismertté akarja tenni. Nagyon keveseknek sikerül, mert a hatalmi befentesek szeszélyétől függ minden siker.

Micsoda gyöngye irodalmi skriblerek gyártják a fővárosi színházak reportárját! Ha vidéki legény merné azt megtenni, menten léket ütne a fején, de így egy-egy pajtás szindarabjának heteken üti a dobát a színházi jelentés.

A sok csalódások, a perverz szindarabok, ma hallgatásra intik a legjobb poétákat: mert a telt házakban tapsoló közönség észre sem veszi, hogy a csiláros emeletes házak ereszen egy-egy fecske fészket csinál. Ők azt hiszik, hogy a széles korzón elfutó s villámfényben ragyogó palotasoroknál nincs már szebb, pedig egy illatos diófa is imponál a róna utzegélyén, mert amannak gyümölcse az erkölcselenség, emennek érdeme a gyümölcs.

A gyorsan lüktető város ütere már nem soká viszi az izgalmakat. Lehetetlen, hogy ma, mikor vetélkedünk a hazafiasságban, a Petőfi költészetéhez vissza nem térnének az emberek. Éreznünk kell, hogy Petőfi nem írta a segéd-szerkesztő sürgetésére a verseket; mikor poémán dolgozott: nem ült a nyakán a szedőinas s talán nem is akkor irt verseket, mikor az éjszakai munkában meggörnyedt test reszket a kimerültségtől s ekkor kell boldog családi életről verselni.

— Halljátok tehát fiúk! Hazánkat szomorú jövő fenyegeti. Hatalmas ellenségek fujnak harci riadót s háborút üzentek reánk. A magyar ember kezére nagy most a szükség, mert kezébe illik a kard, a történelem meg a legjobb tükör. Mit tudtok Nagy Lajosról, Hunyadról. Kinizsíról? No hát ti is azoknak vagytok ivadékaik apró vitézeim, bátran induljatok a csatába s mondjátok, kiáltások utánam: Éljen a haza!

Már erre a kis beszédre is tükön ülnek a gyerekek, alig várják a legfelsőbb helyről jövő kinevezéseket. Az is meg van egy füst alatt.

- Te Hidas János, ezredes leszel.
- Magyar ezredes ugy-e bácsi?
- Az Janikám.
- Te Szentpéteri, te kapitány leszel.
- Huszár ugy-e?
- Jó. Huszár.
- Te Esős Paja, hadnagy leszel.
- De nincs sarkantyú a esizmámon.
- Tollat kötök a zsinegre, sarkantyúnak az is igen jó. Jó-e?
- Ühüm.

— A Vetés Gáborék fia, hogy hívnak? gyere elő, igaz: Vetés Laci, te leszel a káplár. Mire a káplár kiáll az ezredes elé s jelenti fennszóval:

— Magyar ezredes ur ásan jelentem, a magyar század glédába áll. A háború kezdődhet.

Hidas János most valami bolondot talált ki, azt mondja:

- A bácsi volna a király.
- Hát hiszen a királylyal nem eserélek ebben a birodalomban — gondolom — jól van, király leszek.

— Felsőleges királyom — szól a kapitány — döntő ütközetre készen állunk.

Intek. Azzal vége. Félkevesztetten neki a parajnak. Irtják az én magyar katonáim ugyancsak. Két napszámot megspórolok vele, de a lelki gyönyörűség több ennél. Egynek-egynek verejtéket gyöngyözik keskeny kis homloka. A másik kiabálja nagy hangon, de vékonyan:

— Nesze török, nesze muszka, így bántsd a magyart.

Nagy bennük a virtus. Olyan kiszámító

csapással ütnek, hogy egyre leesik a levél tövéről. Amelyik meg le nem esik egy ütésre, a kis katonát előnti az epe, addig szabdalja, amíg ki nem verte a földből a haszontalan növényt.

Valóságos katalauni mező. Egy szál magyar sem esett el. De hálásak is érte. Parancsomra elkezdi zengeni leemelt kálappal: Isten áldd meg a magyart...

Ezek után alig képes megérteni az ember, hogy magyar katona nevelőintézetbe mért nem mennek hát a gyerekekből suhancá cseperedett ifjú emberek.

Mert hát ami a mitológiában a lidérefény, az a katonaságnál a szellem: a nem magyar szellem.

Én nagyon elhiszem és lelkemből méltányolom, hogy a magyar ifjak inkább hozzászoktak a „rajta“ stb. szóra, minthogy rechts és linksumozzanak egész nap, az meg talán minden magyar embernek fáj, hogy nótát fujatnak előttük, amelyik mindig mérget csepegtet a pohárba. I. Napoleon mondta:

— A francia gyalogsággal és a magyar huszárral meghódítom a világot.

Ez a kaptafamunka ki kell hogy vesszen a fajából, csak a közönségen áll, hogy izlésével mást követeljenek; Petőfit is a kor tette nagygyá és így minden kor irodalmát a kor izlése diktálja.

Mi itt a periferiákon higgadtan mérlegeljük a jövő eseményeit s úgy hisszük, már nincs is messze az a kor, mikor a közönség a szépet, a tartalmast fogja keresni s megbecsüli a vidék irodalmát és sajtóját, mely most az életharcban szinte csöndes megadással túri az üzleti konkurrencia nagy tőkével dolgozó hatalmát.

Hiszük, hogy a szép költészet, a valódi írói hivatás visszatér Petőfi emlékéhez és az örök idők bámulatára írott örök szépségű költemények során, nekünk van okunk hinni, hogy: lesz még egyszer ünnep a világon.

Városi közgyűlés.

Folyó hó 16-án több városi bizottsági tag értekezletet tartott, melyből folyólag elhatározták, hogy a törvényhatósági bizottság elé indítványt terjesztenek, amelyben azt kéri, hogy „mondja ki a közgyűlés, hogy Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága az általános és tilkos szavazati jognak híve s e végből felir az országgyűléshez, hogy az erre irányuló s bármely oldalról jövő javaslatot haladéktalanul vegye tárgyalás alá és szavazza meg. Ily értelmű felirat felterjesztése végett keresse meg az ország összes törvényhatóságait“.

Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága Hauke Imre polgármester elnökletével tegnap rendes közgyűlést tartott.

Hauke Imre polgármester a gyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv vezetésével Gyurisits György városi főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével Radisits Lázár aljegyzőt és az ügyészi teendők ellátásával dr. Thurszky Zsigmond ügyészt bizza meg.

Dr. Czeisel interpellálja Hauke Imre

A magyar huszárral. Azzal az emberrel, akik ott nőnek fel a magyar nép körében! ki a Jászságban, ki a Duna töve mellett, vagy ahol a Maros siet Szeged felé, Csongrádon, tul a Balaton partján, világos völgyű Nógrádban, bérces Erdély-Háromszékben. A magyar szellem hiányzik a hadsereg neveléséből, még azokból is, akik már csakugyan a mi katonáink.

Pedig hej, Istenkém, de hogy illik arra a magyar huszárra az attila, a csákó, a kard a kezébe, bátorság szívébe!

Ugyan ne tartsák már vasmarokkal azt a germanizáló szellemet. A magyar fiu hamar csömört kap attól, de ha szabadon engedik gyökeresedni azt a szent hazafiai szeretetet, hazánkat se fenyegetheti sohasem vész, mert látom, ha az én udvarom akármilyen nagy bajban van, egy félóra mulva ellenségeim le vannak terítve.

Pedig ezek csak kis emberek, de a hasonlat azt hiszem jó.

Mosonyi Jenő.

polgármestert, hogy a fentebb ismertetett és benyújtott indítvány miatt nem vétetett fel a mai közgyűlés póttárgysorozatába, illetve, hogy az miért nem terjesztetik a közgyűlés elé tárgyalásra.

Hauke Imre elnöklő polgármester felvilágosítja a bizottsági tagokat, hogy mivel az indítvány nem a törvényben előirt idő alatt, tehát elkésletten nyújtatott be és különben is formahiba forog fenn, amennyiben mint önálló indítvány a főispán utján terjesztendő be, a közgyűlés póttárgysorozatába be nem vehette, illetve tárgyalás alá nem bocsájthatja, de a legközelebbi rendkívüli közgyűlés tárgysorozatába felveszi.

A közgyűlés a polgármester választát tudomásul vette.

Buday kérdést intéz elnöklő polgármesterhez, hogy van-e róla tudomása, hogy a városi munkások ünnepek alatt is teljesítenek munkákat és ha igen, szándékozik-e intézkedni, hogy ez többé ne forduljon elő.

Hauke Imre polgármester válaszában utal arra, hogy eddig is szokásban volt az, hogy a városnál felfogadott gör. kel. munkások a kath. ünnepeken és viszont a kath. munkások a gör. kel. ünnepeken munkálataikat végezték. Utána néz és a lehetőséghez képest intézkedik.

Buday a karmelitáknál elkövetett lopás ügyében intéz kérdést a polgármesterhez. Ennek megnyugtató válasza után, hogy az ügy folyamatban van, áttértek a közgyűlés többi pontjának tárgyalására, melyről kiküldött tudósítónk a következőkben számol be:

Polgármesteri jelentés. — A minden izében pontos és nagy figyelemmel összeállított jelentést többek hozzászólása után a közgyűlés tudomásul vette.

Klotild főhercegnő köszönő levele néhai férje, József főherceg elhalálása alkalmával hozzá intézett részvétirátért. — Tisztelettel tudomásul vétetik.

Ő es. és apostoli kir. Felségének legmagasabb köszönete József főherceg elhalálása alkalmából táviratban kifejezett részvétért. — Hódolatteljesen tudomásul vétetik.

A m. kir. belügyminiszter intézvénye a szállító kocsi keréktalpszélességét megállapító szabályrendelet jóváhagyása iránt. — Meghirdetetik és 1905. szeptember hó 1-ével életbe lép.

A m. kir. belügyminiszter intézvénye a harmadik ártézi kut furása, és helyének megállapítása tárgyában. — Ujabb árlejtés iratik ki es a harmadik ártézi kut helyéül a sziváci ut és kistemető utca elején elterülő régi lovassági laktanya mögötti tér jelöltetik ki. Elhatározta a közgyűlés, hogy ezen határozata esakis birtokon kívül felebbezhető.

A m. kir. belügyminiszter intézvénye a kintornások és egyéb házaló zenészekről alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. — Meghirdetetik és 1905. évi augusztus hó 22-én lép életbe.

A város polgármesterének előterjesztése Hameder Károly bizottsági tag elhalálása folytán az 1905. évi városi legtöbb adót fizetők sorába egy póttagnak behívása iránt. — Husvéth István póttag hivatik be.

A városi tanács jelentése a m. kir. honvéhadapródiskolánál a város által létesített alapítványi helyre kiirt pályázat eredményéről. — Tudomásul vétetik.

A városi tanács előterjesztése új menistálló felépítése tárgyában. — A tűzoltó próbatoronynál felépítése elrendeltetik.

A városi tanács jelentése a városi

épületek utáni bérhátralékok leírása és rendezése tárgyában. — Sztojkov Luka bérhátraléka leiratik.

Zombor szab. kir. város árvaszékének előterjesztése az 1494. árv. 1905. számú véghatározat folytán történt 30 koronás kiutalványozásnak utólagos jóváhagyása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

A városi tanács előterjesztése a városi közutaknak mély kutakká leendő átalakítása iránt. — Kettő már furatott, 15 furása elrendeltetik és a költségek a jövő évi költségvetésbe beállítatnak.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Torda-Aranyos vármegye közönségének átírata az 1902. évi III. t. c. hatályon kívül helyezése és a volt vármegyei számvevőségek és pénztárak visszaállítása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

A városi tanács betérjeszti az építési bizottság javaslatát az Apatini-uton, a kórháztól, az új telep mentén létesítendő járda iránt. — A háztulajdonosok terhére 2 méter széles aszfalt-járda építése határozatlik el.

Nógrád vármegye közönségének megkeresése II. Rákóczi Ferenc emlékére Nagyszécsényben rendezendő ünnepekre küldöttség kirendelése iránt. — Tudomásul vétetik.

Széchenyi József kérelme Mosztonga terület eladása iránt. (I. szavazás.) — Használatra átengedtetik a visszavonásig. Tulajdonjog elismerésül 1 kor. bérfizetésért.

Eibl Miksa kérvénye városi terület eladása iránt. — Elutasítatik.

Antits A. Milán kérvénye városi terület eladása iránt. — Elutasítatik.

Angyal János és társai kérelme a Belányi Béláné részére eladott ingatlanra vonatkozó közgyűlési határozat módosítása iránt. — Hatályon kívül helyeztetik.

Donoszlovits József városi irnok kérvénye 4 heti szabadságidő engedélyezése iránt. — Megadatik.

Rell Lajos városi irnok kérvénye 6 heti szabadságidő engedélyezése iránt. — Elutasítatik.

Balun Péter városi irnok kérvénye segély iránt. — Elutasítatik.

Petkov József gyalogrendőrőrmester kérvénye segély iránt. — 100 korona megsza-vasztatik.

Csuárdits János városi gyalogrendőr kérvénye segély iránt. — 50 korona megsza-vasztatik.

Budimacz Antal városi lovasrendőr kérvénye segély iránt. — Elutasítatik.

Hajósevits István városi gyalogrendőr kérvénye segély iránt. — Elutasítatik.

Lukits Fülöp városi gyalogrendőr kérvénye segély iránt. — 50 korona megsza-vasztatik.

Krajninger Mihály városi gyalogrendőr kérvénye segély iránt. — Elutasítatik.

A m. kir. belügyminiszter intézvénye a villanyvilágítás szerelésével foglalkozó magán-cégekre vonatkozó szabályrendelet jóváhagyása iránt. — Meghirdetetik és szeptember 1-ével életbe lép.

Sztojkovits Zakár és társa kérvénye az általa felállítandó magánzalogház utáni biztosíték, valamint a szedhető zálogdíjak mérvének megállapítása iránt. — 10.000 korona biztosíték letételére utasítatik. A szedhető zálogdíjak mérve a következőképen állapítatik meg és pedig: értékpapir után 8%, arany- és ezüstneműek után 12%, egyéb ingóságok után 15%.

H i r e k.**A szegedi új királyi főügyész.**

Mint értesülünk Lobmayer István szegedi kir. főügyész nyugdíjaztatása iránti kérvényét beadta. Utódjául Salacz Béla temesvári törvényszéki elnököt hozzák kombinációba.

Alispánok értekezlete.

Beniczky Lajos Pestvármegye alispánja 12 megye alispánját e hó 15-ére értekezletre hívta meg Budapestre. Ezen értekezletre csak azok az alispánok lettek meghíva, kik a tavalyi gyűlésen az egyöntetű eljárás szükségességét hangoztatták. Az értekezlet a kormányval szemben követendő módozatokat behatóan tárgyalta. Az értekezleten Karácson Gyula kir. tanácsos, vármegyénk alispánja is részt vett.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Facsar János és Szvorényi István zombori fogházöröket hasonmínőségben Dévára helyezte át.

Ünnepélyes isteni tisztelet.

A plébániatemplomban e hó 18-án d. e. 9 órakor öfelsége I. Ferenc József apostoli királyunk 75-ik születése napján és 20-án d. e. 10 órakor Szent István napkor ünnepélyes isteni tisztelet tartatik. Mindkét napon a zombori polgári kaszinói dalárda működik közre.

Angyal kellett az Istennek...

Kis ártatlan lélek hagyta el porhüvelyét, mely gyászba borítva a szerető szülőket: Tripolszky Gyula vármegyei tb. főjegyzőt és nejét szül. Konyovits Ivánkát. A másfél éves kis Iván visszazsált az angyalok karába. Temetése a család rokonsága és tisztelői nagy részvéte mellett e hó 16-án ment végbe. A család a következő gyászjelentést adta ki: Tripolszky Gyula és neje szül. Konyovits Ivánka mélyen lesújtva jelentik, hogy forrón szeretett kis fiacskájuk Iván f. é. augusztus hó 15-én esti fél 8 órakor másfél éves korában az Urnak visszaadta ártatlan lelkét. A drága kis halott hült teteme f. évi augusztus 16-án délután 6 órakor fog a római katolikus szertartás szerint a gyászházból a szt. Rókus temetőbe örök nyugalomra kísértetni. Zombor, 1905. évi augusztus hó 16-án. Legyen nyugalma csendes, emléke öldött!

Munkásjutalmazás. A földművelésügyi miniszter Paresetits Albert gazdasági munkásnak, ki Szauerhorn János földbirtokosnál mint gazdasági munkás 35 éven át szolgált, hosszú és hű szolgálatai elismerésül 100 korona jutalmat utalványozott és elismerő oklevelet állított ki. Az elismerő oklevelet és jutalmat a kitüntetett munkásnak e hó 15-én adta át városunk agilis polgármestere Hauke Imre a városháza nagytermében szép beszéd kíséretében. Paresetits meghatottan mondott köszönetet. — Bár ezen ünnepe a legszélesebb körben közzétételt s arra úgy a gazdaközönség, mint a város intelligens lakossága és társadalmi körök is meghívtak, bizony vajmi kevesen jelentek meg.

A zombor-vidéki lecsapoló társulat Hauke Imre polgármester társulati elnök elnöklésével folyó évi augusztus hó 26-án szombaton délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében közgyűlést tart. A társulati számadások a közgyűlés napjáig a polgármester fogadó szobájában betekintheők.

Háziipari szövetkezetek. A földművelésügyi miniszter támogatásával megyénkben a közel jövőben 15 háziipari szövetkezet fog létesülni. A szükséges intézkedéseket most végzi nagy buzgalommal Zabik László, a háziipari tanfolyamok bácsmegyei felügyelője.

Eljegyzés. Fenyvesi (Fuczin) Márk béregi kántortanító eljegyezte Polleschovszky Margit Anna kisasszonyt Budapestről.

A Schweidel-szoborbizottság

életése. Kápolnásnyékről, a költőkirály, Vörösmarty születése helyéről írják lapunknak: E hó 8-án egybegyűlt a történelmi nagynevű Schweidel és Balogh család, özv. dabasi Halász Gedeonné sz. Schweidel Anna urnő vendégszerető kastélyában, hogy üdvözölje körében azt a nagy érdemet szerzett jeles írót, nagy utazót, aki a szoborbizottsággal együtt maradandó érdemet szerzett magának azzal, hogy Zombor város gyönyörű terén éreszobor hirdeti a félistenek egyikének alakját, a tizenhármak egyikét, akiről áll a költő szava: „a derék nem fél az idők mohától; a koporsóból kitör és eget kér, s érdemét a jók, nemesek s jövőző századok áldják”. A község és vidék intelligenciája gyűlt egybe a vendégszeretetről megyszerte ismert szép kastélyban, hol a lukullusi ebéd alkalmával — melyet feledhetlenné tett a Schweidel nővérek, a házi urnő mindenkit elragadó szívéllyessége, magas műveltsége, igaz magyar vendégszeretete — több pohárköszöntő hangzott el a szoborbizottságra s főként annak jelenvolt elnökére, Vértesi Károly urra, kit meglátni és megszeretni pillanatot műve volt. A hazafiság szent tüzenél egybeforrt a szívünk és lelkünkben öleltük mindazokat, kik a Schweidel-szobor összehozásában, lelkük hevéből meghihletve részt vettek.

Előmunkálati engedély. Adától Topolyaig építendő helyiérdekű vasut előmunkálataira Biró József budapesti mérnök engedélyt kapott.

Uránia felvételek Bácsban.

Zsedényi Aladár fővárosi tanító, a bácskai származása kiváló író — akit a budapesti Uránia a bácskai nevezetességeket felölelő képsorozat összegyűjtésével és szövegének megírásával bízott meg és melyet a jeles író „Mosolygó Bácska” címen nemsokára befejez — Bácsban volt és nagyon érdekes, a mosolygó és mulató Bácskát igazán jellemző felvételeket eszközöltetett.

Pótló és javító érettségi vizsgálat. A szegedi tankerület főigazgatósága az idei szeptemberi pótló és javító érettségi vizsgálatokat Szegeden, még pedig az írásbeli részét szeptember 4-én és következő napjain, a szóbeli részét pedig szeptember hó 11-én tartja.

Szent-István ünnepély Overbászon. Overbász községe az „Overbászi Ifjusági Társaskör” közreműködésével f. évi augusztus hó 20-án az Erzsébetligetben — Erzsébet királyné szobra javára — Szent-István ünnepélyt rendez, melyre a n. é. közönséget hazafias tisztelettel meghívja.

Országos uszóverseny Zentán. A zentai atletikai klub szeptember hó 3-án országos uszóversenyt rendez, melynek programja a következő: 1. Tiszabajnokság. Táv. 8000 méter. 2. Gimn. tanulók versenye, táv. ¼ angol mértföld. 3. 200 yardos hátuszás. 4. 100 yardos gyorsuszás. 5. ¼ angol mértföldes térelőverseny. 6. Staféta-verseny. 7. 220 yardos melluszás.

Rendőrök adómentessége. A m. kir. közig. bíróság egy kulai felebbezésre kimondotta végérvényesen, hogy a községi rendőrök, sőt a járási rendőrfelügyelők is fel vannak mentve a IV. oszt. kereseti adó alul az 1875. évi XXIX. t. c. 5. §. 1. c) pontja alapján. A zsold, illetve fizetés után már kivetett IV. oszt. ker. adót tehát felebbezés útján törölni lehet.

A bácsalmási iparos és kereskedő ifjak tegnapelőtt este egyesületi vagyonuk gyarapítására sikerült műkedvelői előadást rendeztek. Előadásra került Tóth Ede 3 felvonásos népszínműve a Tolone.

Népgyűlés. Folyó hó 20-án, vasárnap az általános titkos választási jog napirenddel d. e. 9 órakor a szociáldemokraták népgyűlést tartanak.

Esküvő. Dr. Brichta Nándor zentai ügyvéd e hó 16-án lépett házasságra Feldmann Lujzával Feldmann Jakab nagybirtokos leányával.

Holdfogyatkozás. Az augusztus 14-éről 15-ére virradó éjjel részleges holdfogyatkozás volt. A holdfogyatkozás reggel 3 óra 44 perckor kezdődött s 4 óra 46 perckor volt a legnagyobb; a hold 0.3 része sötétedett el. Minthogy holdfogyatkozásnál a föld éppen a hold és a nap között áll, a nap csak akkor kelhetne föl, amikor a hold már leszállt. Mégis azt látjuk, hogy a nap és a hold együtt látható. Ennek az érdekes jelenségnek oka az, hogy az atmoszférában történő sugártörés következtében a csillagzatok a szemhatáron majdnem egy fokkal látszanak magasabbnak, mint minő magasan valóban vannak. Erre a jelenségre éppen annak a megfigyelésnek kapesán jöttek rá, hogy a hold és a nap néha együtt látható az égen.

Az államiapidijasok országos szövetsége e hó 20-án vasárnap délután 3 órakor Budapesten közgyűlést tart.

Az ujvidéki I. kiházasítási kölesönös segélyegylet a múlt héten következőket vett fel: Piros: Rápoti Julia III., IV. Ujverbász: Heck Mariska I—IV., Burmann Ilona I—IV., Jakob Erzsébet, Schäffer Katalin, Zsiday Julia II., III. Kis Viktória II., III. Ujvidék: Alexander Teréz, Kirtyszki Paula, Wagner Krisztina. Az igazgatóságnak kellett 8 tagot törölni, mert a díjakat rendetlenül fizették. — Kifizetve lettek 250 koronával Bela Katica Ujvidék, 200 koronával Leibspenger Margit Sajkásszentiván, Altdörfler Mária és Wunderlich Mária Dunacséb. — Iratkozni lehet Ránay Sándornál.

Halálos szerencsétlenség. Pintér János csantavéri géptulajdonos Magossy Ferenc földbirtokos nagyfényi pusztáján cséplést. Cséplés után a szomszédhoz huzatták a gépet, midőn Magossy öreg bérese menet közben fel akart ugrani a gözgépre, megcsúszott, s a kerék mellén keresztül ment, szörnyet halt. Másnap, midőn a szomszédjánál Pintér gépe csépleni kezdett, a gépből kiugró szikra felgyújtotta a gabona-asztagokat. A cséplőt csak nagy nehezen bírták megmenteni.

A közigazgatási bíróság legutóbb egy konkrét esetben kimondotta, hogy azon adó, amelyet a bérlő szerződése szerint a földbirtokos helyett fizet, saját nevében és vagyona után fizetett adónak nem tekinthető s az ilyen adó a bérlő javára legtöbb adót fizető törvényhatósági tagok összeállításánál figyelembe nem vehető.

Ellopott ezresek. Rozsányi István mint becsületes, törekvő ember volt ismeretes Szabadkán. Lendvai Mihály szabadkai sertés-hizláló számtalanszor bízott reá nagyobb összegeket. Napokban fivérével 12.000 koronát küldött Rozsányinak, hogy Budapesten vásárolt sertéseit fizesse ki és szállíttassa Szabadkára. Rozsányi el is utazott és Budapesten azzal állt a rendőrkapitányság elé, hogy valaki míg ő aludt 9900 koronát tőle ellopott. A mesét a rendőrség nem hitte el és vallatás közben végre is töredelmes vallomást tett. A pénzt a szabadkai rendőrség Rozsányinál megtartott házkutatás alkalmával rossz cipőbe elcsomagolva a kert sarkában elásva megtalálta. Rozsányit a terhelő adatok alapján az ügyészséghez kísérték át.

Gyilkosság. A legényvirtuskodásnak ismét áldozata van: Schadt Antal bácsbokodi legényt ölte meg a legényvirtuskodás. Schnadenberger Mátyás vendéglőjében Bácsbokodon vasárnap vígan mulattak a legények. A mulatság azonban veszekedéssel végződött. Veszekedés közben Égi Márton és Égi István nevű legények úgy ütöttek föbe Schadt Antalt, hogy az másfél órai kínos szenvedés után meghalt.

A koszt pénz. A budapesti kir. törvényszék főlebbezési tanácsa — mint az „Ügyvédek Lapja” írja — egy konkrét eset alkalmából kimondta, hogy a tanulónvendék

teljes ellátására vonatkozó szerződés csak felmondással szüntethető meg. Ebből következik, hogy a tanulónövédeknek az iskolai év folyamán szünetre való eltávoztása, mint az egyik szerződő fél részéről való tény, a szerződést meg nem szünteti. Ezeknek a jogszabályoknak megfelelően kimondta az első bíróság, hogy az alperes a havi összegekben megállapított 60 koronát teljes összegében követelheti annak dacára, hogy a felperes fia a hónap egy részét távol töltötte s követelése kényenlítéség a felperes ingóit zálogul megtarthatja.

Bujkáló tolvaj. Gajdos Ferenc nagybaracskai legény 100 koronát lopott a sógorától, Hegedűs Fülöpötől és azzal megszökött Hercegszántóra. Minthogy azonban félt attól, hogy a csendőrség elfogja, előbb Mohácsra, onnét pedig a Szigetre szökött. Itt a hátmónostori csendőrség elfogta és bezárolta a bajai bírósághoz. A száz koronából még 45 koronát találtak nála. A többi részben elmulatta, részben ruhaneműekre költötte.

Halálos játék. Bácsföldváron Besejác Andria gazdaembernek két fiaeskája a vadászfegyverrel játszott, miközben a töltött fegyver elsült és a Gávró fiut találta. A megölt fiu azonnal összerogyott és szörnyet halt. A durranásra besiető házbeliek már holtan találták a kis Gávrot, a kit már hiábaan költögettek életre szülői, testvérei.

Vasuti bérletjegyek. A közgazdasággal foglalkozó közönségnek általános és régi kívánsága, hogy a magyar államvasutaknál az éves bérletjegy mellett rövid időtartamra is adjanak ki bérletjegyeket. Eddig ez nem sikerült, bár nyilvánvaló az, hogy a mostani csupán a Máv. vonalaira és a teljes naptári évre váltható éves bérletjegy inkább a Magyarországon utaztató külföldi, mint a hazai ipar és kereskedelemnek kedvez. Most az Országos Kereskedelmi Egyesület nyújtott be a vasuti bérletjegyre javaslatot a kereskedelmiügyi miniszteriumhoz, mely javaslatában az egyes üzletvezetőségek területére, továbbá az egy vagy több vasuti vonalra (1000 km. minimum mellett) kiadandó bérletjegyek mellett a szomszédos piacokra, különösen Franciaországban és Ausztriában rendszeresített féláru jegy válthatóságára jogosító igazolványnak a meghonosítását kívánja, megjegyzi, hogy ezek a módok mindegyike megfelel a hazai kereskedelem és ipar kívánalmának. A soyers rendszer elfogadása esetén 1, 3 és 6 hónapig érvényes bérletjegyet is adnának. Továbbá kis árkülömbözettel olyan bérletjegyet is, a melyet ugyanazon céghez tartozó két személy vagy főnök használhatna akként, hogy a jeggyel tetszés szerint vagy az egyik, vagy a másik bejelentett személy utazhatna.

Életmentő tehénpásztor. Szungyi Mátyás 8 éves bácsgyulafalvi gyermek a múlt héten a tehének itatására szolgáló községi kut körül játszadozott pajtásaival. A gyerekeknek különféle gyümölcs volt, mit egymás között csereberéltek. A hőség és gyümölcsevés hatása kezdtek elviselhetlenekké válni, mikor is Szungyi Mátyásnak az jutott eszébe, nem-e volna kellemes a gyümölcset a kut vizében lehűteni? A pajtásoknak tetszett az élelmes kijelentés, s valamennyien a kuthoz rohantak az eszme megvalósítására. A 8 éves Szungyi vállalkozott a veder felhuzására, hogy abba gyümölcseiket behuzhassák. Alig emelte ki azonban a vedret a vízből, a kutba zuhant, s társai iszonyu sikoltásban törtek ki. Erre a lármára a nem messze legeltető községi csordás Gujás János figyelmessé lett. Rögtön a kuthoz rohant, s a gyermeket, ki göresösen ragaszkodott a vederbe, sikerült felhuznia. A felhuzás után tünt csak ki, mily óriási sérüléseket szenvedett a gyermek, kinek arcából több helyen és bal lábán egészen végig patakzott a vér. A súlyosan sérült gyermek életbenmaradásához kevés a remény.

Letartóztatás az oltár mellett. Egy szabadkai cigányasszonyt szombaton akkor tartóztatta le a szegedi rendőrség Szabadkán, amikor a híres zsebtolvaj ájtatoskodva térdelt az oltár előtt. A szombati szegedi bucsu első napján hét zsebtolvajlást követtek el. A rendőrségnek alapos volt a gyanúja, hogy a tettes

Kovács Istvánné született Lakatos Erzsébet szabadkai cigányasszony, akit zsebeléseiből jól ismer a környékbeli rendőrség. Csordás őrsparancsnok és Ferenczy Mátyás rendőr keresésére indultak a hölgynek, akit az oltárnál térdelve meg is találtak és letartóztattak.

Ki akar egyéves önkéntes lenni?! Olvasóink között bizonyára akad olyan fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta s most a hároméves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debreczen már évtizedek óta kiváló sikerrel működik az egész országban kitűnő hírnévnek örvendő Lichtblau-féle állami felügyelet alatt álló katonai előkészítési tanfolyam, melyen előkészítésre és foglalkozásra való tekintet nélkül rövid úton elnyerhető az egyéves önkéntesi jog. Értesítőt bárkinek ingyen és bérmentve küld Lichtblau Albert intézeti igazgató Debreczen. Születési év okvetlen közlendő.

Művészet — Irodalom.

Az Amatőr. Megjelent immár „Az Amatőr” 22-ik száma is, ezuttal kizárólag hazai amatőrfényképezők szebbnél-szebb felvételeivel és változatosan bő tartalommal. A füzet a művészi fényképezés technikája címet viseli és folytatja azokat az érdekes és minden amatőrnek — de szakfényképezőknek is — tanulságos közleményeket, melyek a művészi technikának követelményeivel és kielégítésük módjával ismertetik meg az olvasót. A vezető cikk ezuttal a művészi retusról szól és Kohlman Artur dr., „Az Amatőr” lelkes szerkesztője írta. Az egész füzet tartalma felette aktuális most, hogy a világ legkiválóbb amatőrfényképező-művészeinek nemzetközi kiállítására nyílik meg szeptember elején, az iparművészeti múzeum helyiségeiben. Felhívjuk tehát reá olvasóink figyelmét. A 22. szám tartalma a következő: Szöveg: Kohlman Artur dr.: Művészi retus. — Kelen Béla dr.: A művészi égbolt. II. — Berthold Schneider: Kompozíció az előhívásban. — Kiss Zoltán: A gumminyomás. III. — Pártoljuk a hazai ipart. — Mirail: A „Studio” külön-kötete a művészi fényképezésről. — Kohlman Artur dr.: Képeinkről. — Fényképezési eljárások. — G. R. dr.: Könyvekről. — Hazai krónika. — Különlék. — Irodalom. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések. — Képek: A cimlapot festette: Gaál István. — A belső felületet rajzolta: Bánffy Miklós gróf. — Műmellékletünk: ? : Idyll az erdei kútnál. — Szövegképek: Révész Zoltán: Fohász. — Forrai József: Libák. — Oczvirk Henrik: Fürdés után. — Forrai József: Csónakázás. — Simkó József: Lityogó malom. — Ágoston Béla: Libapásztorok. — Forrai József: Ki a legény a gyepen? — Horváth Péter: Fűzfa. — Ágoston Béla: Naplemente. — Gecsy Gyula: Pax. — Ágoston Béla: Körbe-körbe. — Mutatványszámot ingyen és bérmentve készpénzre küld a kiadóhivatal, ha ez iránt hozzá (Budapest, VII., Király-útea 89. szám alá) fordulnak az érdeklődők.

Különlék.

A tüdővész gyógyítása. Ismét egygyel szaporodik azoknak a száma, akik a tüdővész szérumát feltalálták. Ezuttal francia a feltaláló és mint a Gaulois írja, orvoságának feltétlenül biztos a hatása. Az illető egy Cuquilliéres nevű fiatal toulousei orvos, aki szérumának megvizsgálására az ottani orvosi kört kérte fel. Hivatkozott szérumának hét éven át való sikeres alkalmazására és a bizottságnak egy tehénezen mutatta be szérumának a hatását. Egy teljesen tüdővésztes tehenet három hónappal ezelőtt beoltott szérumával és néhány napja megölette. A bizottság megvizsgálta a felboncolt állatot, de a tuberkulózisnak nyomát sem találta benne. Cuquilliéres ezt az eredményt kizárólag hatásos orvosszerének tulajdonítja. De Castellane marquis nagy bankettet adott a feltaláló tiszteletére és megígérte, hogy további kutatásainak költségeit ő viseli.

A jövő zenéje. A legokosabb ember sem tud mindig ellentállani a fantázia csábításának és belebocsátkozik annak a vizsgálatába is, ami túl van a megismerés határain. Így lord Rosebery egy tudományos társaság elnöki székén tartott megnyitó beszédében legutóbb azt a kérdést vetette föl, hogy milyenek lesznek az állapotok a harmincadik században. Többek között ezeket mondotta: A mi utódaink kétségkívül élénk érdeklődéssel fogják bámulni a muzeumokban a rengeteg cilindert, amely a huszadik században az előkelőbb osztályban fejedőül szolgált. Nem kevésbé fognak csodálkozni a muzsikátlan töftőfölesen és az automobil mellett figyelmesen fogják megnézni az utolsó ló csontvázát. Az én utódom a tisztelt társaság elnöki tisztségében, lehet, a feje tetején fog állni ezen a széken, mert akkor talán kiderül, hogy ez a testtartás az egyedül üdvözítő. És vajjon az elnöki megnyitót ő maga fogja-e elmondani, vagy rá fogja bízni egy gépre, amely a beszédet pontosan és hiven közli a publikummal? Komolyabb formában beszélt a jövő zenéjéről Marconi, amikor Humphrey Davy, a jeles fizikus és kémikus gondolat-táblájának a fölfedezése alkalmából egy beszédet tartott az angolországi Cliftonban: — A legutóbbi évtizedekben — ugymond — a tudomány olyan bámulatos fölfedezéseit értük meg, hogy a továbbhaladás ezen az uton szinte hihetetlennek látszik. De azért ki merné tagadni azt, hogy a jövő rendkívül fölfedezéseket rejteget hőségszarujában.

Közgazdaság.

Komlóárak augusztus 12-éről: Saazi 145—162 kor. 50 kilogrammonként; nürnbergi elsőrendű 140—150 márka (168—180 kor.) 50 kilogrammonként; galíciai 260—280 kor. 100 kilogrammonként. — Tartós szárazság után e hó folyamán komlószaink két ízben, de főleg augusztus 12-én oly kiadó esőt kaptak, hogy kilátásaink annyira javultak, hogy a két éves kertekben holdanként 3—5, a régiekben pedig 4—7 métermázsra komló várható. A már leszedett korai fajoknak termésmennyisége igen kicsiny volt. A késői fajok szedése e hó 28-ika körül kezdődik. Saaz és környékén augusztus hó 5-én és 6-án helyenként 30—50% kárt okozó jégverések voltak, augusztus hó 10-én pedig a Saaz melletti podersami kerületben oly vihar dühöngött, hogy számtalan telep egészen megsemmisült.

Takarmány szükséglet. Az aradvármegyei gazdasági egyesület gazdaközönsége számára alomszalmát, 100 mm. muhar, ugyanannyi tavaszi bükköny magot óhajt beszerezni. Vármegyénk termelőinek, akik erre nézve felesleggel bírnak, érdekében áll ajánlataikat a nevezett gazdasági egyesülethez megtenni.

Szerkesztői üzenetek.

A nőgyűlölő költeménye-vel nevét se Zomborban, se másutt nem fogja ismertté tenni. A „költemény” még csak nem is vers. Hiányzik belőle az a valami, amit egy volt hetilap volt szerkesztőjének tudnia kellene még akkor is, ha az a hetilap a cipészek avagy fodrászok közlönye volt is. „Fogadjá föl”, hogy több verset nem ír.

Csurugi kaszinói tag. Ez idő szerint olyanok a körülmények, hogy a kérdéses nyugdíjas egyén rendőrzetelői állását megtarthatja, s ha ezen állásában nyugdíjigazoltságot szerez, egyszerre két nyugdíjat is élvezhet, mert ez idő szerint viszonyosság az állam és a kérdéses nyugdíjintézmény között nincsen.

HIRDETÉSEK.**Árverési hirdetmény.**

Gádor község tulajdonát képező 2 drb nyugati és 2 drb magyar fajtájú kiselejtezt tenyészbika **folyó hó 20-án (vasárnap) d. u. 3 órakor** a legtöbbet ígérőnek nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

Gádor, 1905. augusztus 14-én.

2-2

Előjáróság.**Kiadó lakások.**

3 uri lakás **november hó 1-étől kiadó.** A lakások állanak: 2-2 utcai, 1-1 udvari és 1-1 előszobából, 1-1 konyha, 1-1 élőkamra, 2-2 padlás, 1-1 pince, 1-1 mosókonyha, 1-1 fűskamra és külön mindegyik lakáshoz huszfűtőlő, baromfi udvarból, továbbá 10 méter széles és 17 méter hosszú udvarból, mely konyhakerültől felhasználható.

Értekezni lehet: **Tomcsányi Aladár** főispáni írnokkal (lakik Vitéz-utca 13C. sz. alatt) a délutáni órákban.

308. szám.

bv. 1905.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 6676/1904. számú végzése által dr. Jusits Elemér hódási ügyvéd által képviselt Zarecski Istvánné szül. Danka Verona bácsujfalusi lakos javára özv. Danka Jánosné bácsujfalusi lakos ellen 246 korona 38 fillér tőke és perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 700 koronára becsült lovak, koesi, stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1905. V. 202/9. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Bácsujfalun alperes lakásán leendő eszközözlésére 1905. évi augusztus hó 23-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Hódásagon, 1905. évi augusztus hó 5 én.

Váczy Janos,
kir. bir. végrehajtó

Pályázat.

A katymári szenta kültéri róm. kath. iskolánál egy magyar-bunyevác tannyelvű tanítói állásra pályázat nyitattik. Az állás évi javadalma 800 kor. fizetés és természetben való lakás. Kötelessége a mindennapi és ismétlő tan-köteleseket tanítani. Férfi és nőtanítók pályázhatnak, akik kérvényüket a katymári róm. kath. iskolaszékre címezve, **augusztus hó 27-ig** ns. és főt. Klanszky Ferenc apát-esperes-plébános urhoz Jánoshalmára (Bács m.) küldjék. Fizetését állása elfoglalása napjától kapja, ami iránt értesítést fog kapni.

2-1

Tanárok és orvosok kiválóképen a **világhírű**

Hercules-sört

ajánlják **álmatlanság** és **vérsegegyenség** ellen; mint táp-dús erősítő **tüdőbetegeknek** és **gyengélkedőknek.**

A **HERCULES-SÖR** egyedüli elárúsító helye Zombor és környéke részére:

Weidinger S. és Zs. cég,

ZOMBOR.

10-5

2882. sz. 1905.

Gubacs eladási hirdetmény.

A bezdáni m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó baracska, béregi, kolluti, bezdánmonostorszezi kigyóson inneni és kigyóson tuli erdőkben, az apatini m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó Gajspitz és Berdarits-Szlantina erdőből még el nem adott részek és a kis Pfandenmoraszt erdőben, a doroszlói és karavukovai alsó és felső erdőben, a palánkai erdőgondnoksághoz tartozó bogyáni, bukini és plávnai Szrednasuma erdőben található ez évi **gubacstermes** az **apatini m. kir. erdőhivatal irodájában 1905. évi augusztus hó 26-án délelőtt 9 órakor** megtartandó zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekapcsolt nyilvános szóbeli árverésen erdőgondnokságonkint elkülönítve eladatni fog.

Az árverési és szerződési feltételek az alulírt erdőhivatal és az illető erdőgondnokságoknál a szokásos hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Apatinban, 1905. augusztus hóban.

M. kir. erdőhivatal.

285. szám.

bv. 1905.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti keresk. és váltótörvényszék 56535/1905. számú végzése által dr. Fleiner Soma budapesti ügyvéd által képviselt Fenyves Armin és társa budapesti cég javára Niederkorn Adám szilbereki lakos ellen 200 kor. tőke, ennek 1905. évi május hó 5 ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 64 korona 78 fillér perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 660 koronára becsült ló, koesi, egy nagy mángorló stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1905. V. 171/4 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Szilbereken alperes lakásán leendő eszközözlésére 1905. évi augusztus hó 21 ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint kifizetendő.

Hódásagon, 1905. évi augusztus hó 5 én.

Váczy Janos,
kir. bir. végrehajtó.

Kiadó lakház.

Zomborban, Rókus-utca 27. számú ház, mely áll 3 szoba, konyha és hozzátartozó mellékhelyiségek és kertből, november hó 1-étől **kiadó**, esetleg jutányos áron szabad kézből **eladó**. Bővebbet a házban.

3-2

Eladó.

Fűszer-, rőfös- és rövidárúkereskedésbe való **állványok** és különféle **tölgyfa butorok** igen jutányos áron **eladók**. — Közelebbi értesítést ad **Marberger Márk Bácsfeketehegyen.**

3-3

1802. sz. 1905.

Hirdetmény.

Bátmonostor község előjárósága a község tulajdonát képező három iskolaépület és tanítói lakás, község háza és a jegyzői lakás külső és belső javítása körüli kőműves munkák biztosítása céljából **folyó hó 20-án délután 3 órakor** nyilvános árlejtést tart, melyre a vállalkozni szándékozó kőművesek meghivatnak.

A feltételek a jegyzői irodában megtudhatók.

A községi előjáróság fentartja magának azt a jogot, hogy esetleg egyik ajánlatot sem fogadja el, viszont a jelentkező vállalkozók semmiféle költség megtérítésre nem számíthatnak.

Bátmonostor, 1905. augusztus 14.

Az előjáróság.

Egyéves önkénteseknek,

valamint tűzoltóknak egyenruhát teljes felszereléssel, továbbá mindennemű egyen- és polgári ruhát jutányosan készít, illetve szálit, valamint javításokat olcsón és pontosan elfogad

Knipl János,

6-6 polgári és egyenruha szabó
Zombor, bajai-utca a nagyserbtemplom mellett.

3089/1905.

Pályázati hirdetés.

A bajai járáshoz tartozó Vaskut községben leköszönés folytán üresedésbe jött és évi 600 korona készpénzzel javadalmazott községi irnoki állásra pályázatot nyitok.

A kérvények benyújtásának határnapjául **f. évi szeptember hó 5-ik napját** jelölöm meg.

Baja, 1905. évi augusztus hó 9-én.

Főszolgabíró szabadságon:

Mentényi Sándor,

3-2

szolgabíró.

1405. szám.

1905.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Órszállás községben megüresedett rendőrzetési állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állással évi 800 korona, havi utólagos részletekben a községi pénztárból folyósítandó javadalmazás van egybekötve. A felszerelést a község adja, a ruházatot azonban sajátjából tartozik beszerezni.

Felhívtnak tehát mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **f. évi augusztus hó 31-ig** ezen községi előljárásnál nyujtsák be.

Órszállás, 1905. augusztus 13-án.

2-1

Előljárátság.

Hirdetés.

Néhai férjem Lipovniczky Imre után maradt ingóságok, u. m. 2 drb ló, megfelelő lószerszámmal, egy fűdeles hintó, egy ruganyos sárga kocsi, tehén, sertések, gazdasági termények, buza stb. takarmány **f. évi augusztus hó 24-én d. e. 9 órakor** lakásomon, a mélykúti t. községi előljárátság közbenjöttével nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, azonnali készpénz fizetés mellett, el fognak adatni.

Mélykut, 1905. augusztus hó 8-án.

3-3

Özv. Lipovniczky Imréné.

Gyári raktár villanyvilágítási csillárok és alkatrészekben.

Villanyvilágítási bevezetés,

Villanyos csengők,

Villanyos házitelefokok,

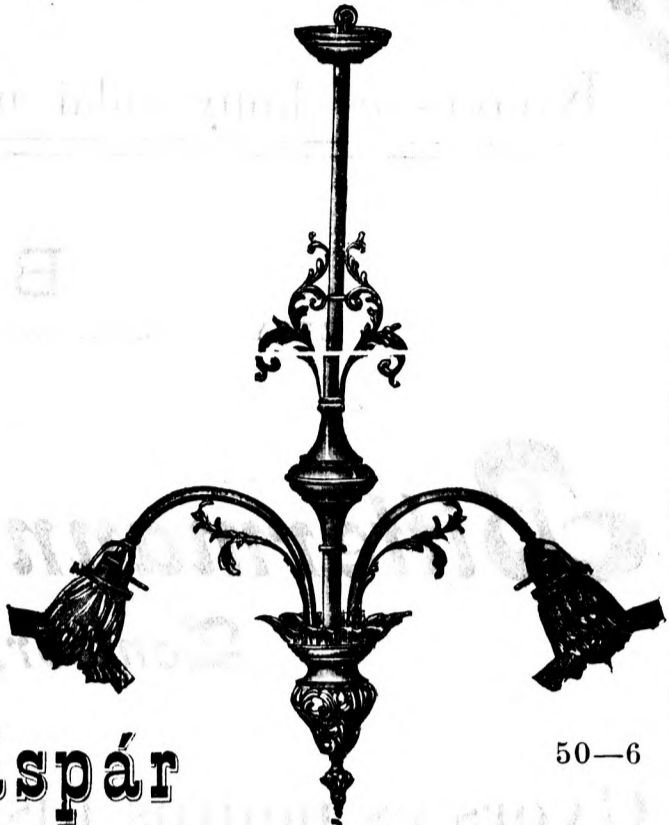
legolcsóbb árak és

legmesszebbmenő

szavatolás mellett:

Teltsch Gáspár

optikai, elektrotechnikai műintézetében **ZOMBOR.**

50-6

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fil.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fil.

Keil-féle padlófénymáz 90 fil.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

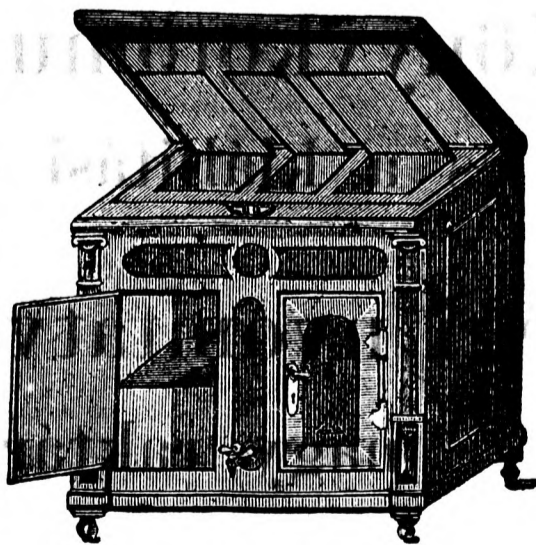
8-1

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Gombos Nándor

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos

ZOMBOR (Bácska).

Dús raktár mindenféle

jégszekrényekben

vendéglősök, mészárosok és magánosok részére);

fürdőkádban

és *—20

konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti bármilynemű bádogárúk elkészítettnek.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javítások olcsón és pontosan.

Könyv- és könyomdai műintézet.

TELEFONSZÁM : 18.

B Á C S K A

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY KIADÓHIVATALA.

Bittermann Nándor és Fia
Zombor, vármegye palota.

Gyors és pontos kiszolgálás. Méltányos árak.

Folyóiratok, szépirodalmi és szaklapok, tudományos és közgazdasági művek, iskolai értesítők, röpiratok, gyászjelentések, váltók, táblázatok, számlák, levélfejek, névjegyek, eljegyzési és esketési kártyák, sima és dombornyomatu monogrammok, falragaszok, körlevelek, táncvigalmi meghívók, táncrendek, étlapok stb. minden e szakmába vágó munkák magyar, dalmát, szerb és német nyelven készíttetnek

csinos és izléses kiállításban.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák

elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községi nyomtatványokból

nagy raktár.